

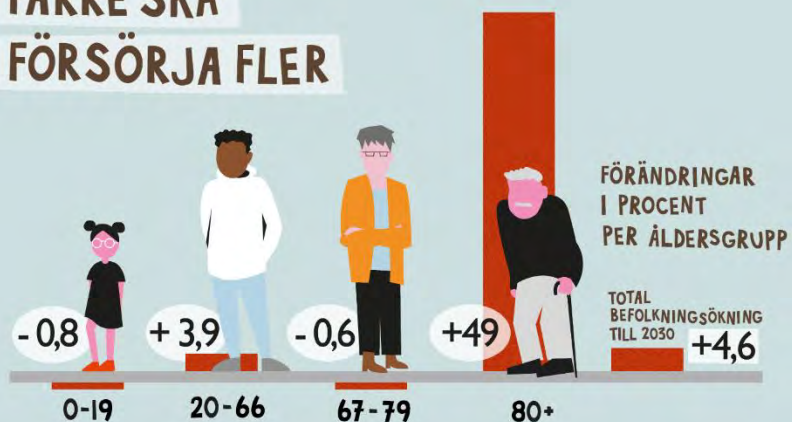
Nära vård

Tillsammans utvecklar
vi hälsa, vård och omsorg!

Lisbeth Löpare-Johansson
Samordnare Nära vård
Sveriges kommuner och regioner

FÄRRE SKA FÖRSÖRJA FLER

VARFÖR STÄLLER VI OM TILL NÄRA VÅRD?

FÖRÄNDRADE BEHOV

DIGITALISERING FÖRÄNDRAR BETEENDEN

JÄMLIK HÄLSA

En rad statliga utredningar

- Effektiv vård (SOU 2016:2)
- God och nära vård- 5 betänkanden
- Digifysiskt vårdval (SOU 2019:42)
- Informationsöverföring inom vård och omsorg (SOU 2021:4)
- Börja med barnen! Sammanhållen god och nära vård för barn och unga (SOU 2021:34) (SOU 2021:78)
- Från delar till helhet - En reform för samordnade, behovsanpassade och personcentrerade insatser till personer med samsjuklighet (SOU 2021:93), tilläggsuppdrag (31 januari 2023)
- Vägen till ökad tillgänglighet – delaktighet, tidiga insatser och inom lagens ram (SOU 2022:22) remisstid tom 30 sept
- Nästa steg – Ökad kvalitet och jämlikhet i vård och omsorg för äldre personer (SOU 2022:41) remisstid tom 15 nov

FRÅN FOKUS
PÅ ORGANISATION

- TILL FOKUS PÅ
PERSON OCH RELATION

FRÅN ISOLERADE VÅRD
OCH OMSORGSINSATSER

- TILL SAMORDNING UTIFRÅN
PERSONENS FOKUS

NÄRA VÅRD

FRÅN REAKTIV

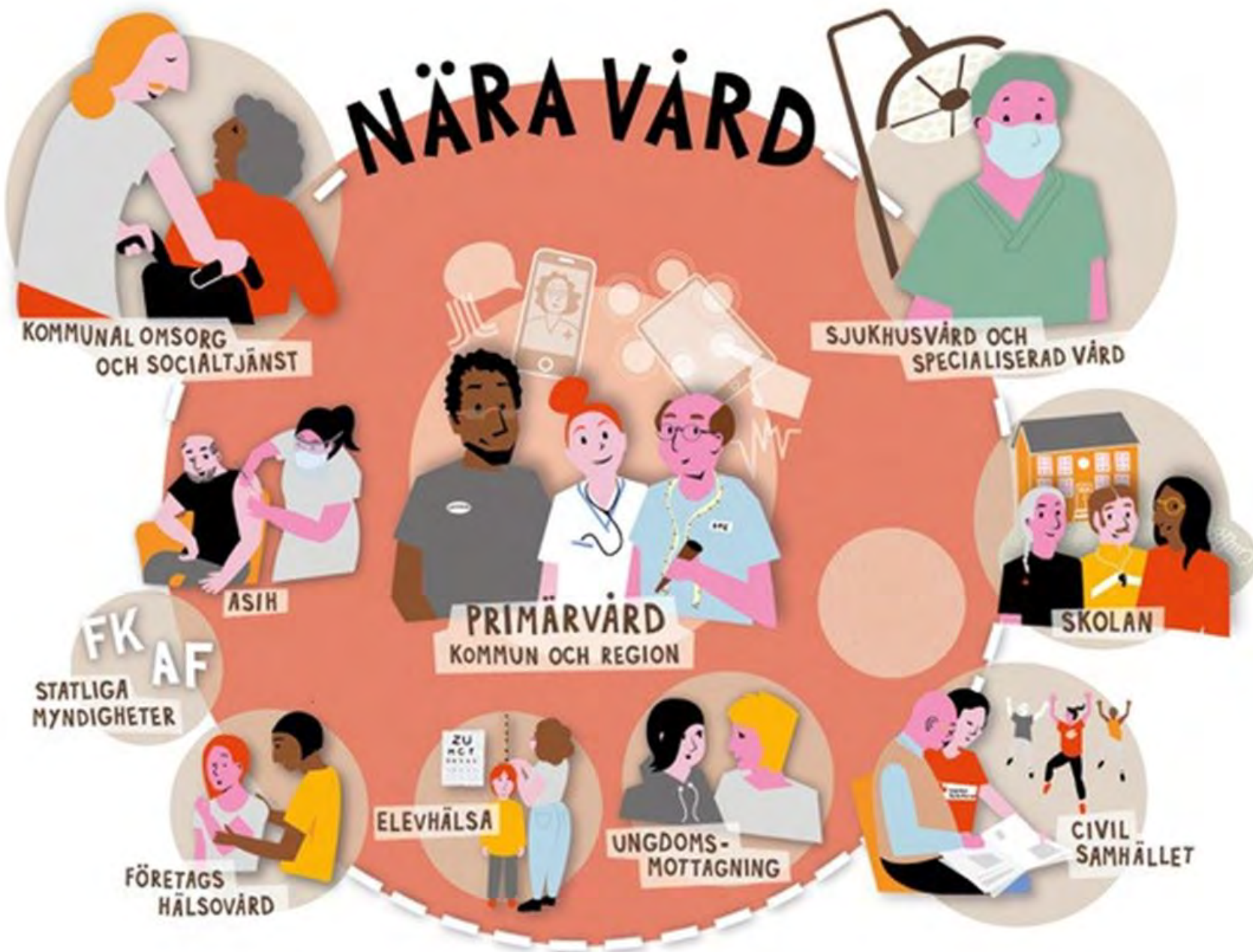
- TILL PROAKTIV OCH HÄLSOFRÄMJANDE

FRÅN INVÄNARE
OCH PATIENTER
SOM PASSIVA MOTTAGARE

- TILL AKTIV MEDSKAPARE

NÄRA VÅRD

Nya sätt att leda

Systemledning

”Ett system är ett antal komponenter (delar av systemet) som tillsammans samverkar för ett gemensamt mål”

LEDA OMSTÄLLNINGEN TILL NÄRA VÅRD

JAG TÄNKER
HÅLLA UT

JAG VET
VILKA DE ANDRA
NYCKELPERSONERNA
I MIN KONTEXT ÄR

JAG ÄR EN
INFLUENCER
SOM PÅVERKAR
ANDRA

JAG INVOLVERAR INVÅNARE
I OMSTÄLLNINGEN OCH GÖR
DEN TILLSAMMANS MED DEM

STÄRKT OCH RUSTAD

JAG KAN LEDA
STORSKALIG
FÖRÄNDRING

JAG HAR ETT NÄTVERK
DÄR JAG KAN HÄMTA
KRAFT, STÖD
OCH INSPIRATION

JAG HAR METODER OCH VERKTYG
ATT ANVÄNDA UNDER
OMSTÄLLNINGARBETET

Tyra Warfvinge
Sveriges Kommuner och Regioner

I kommuner och regioner...

- Fokus på hälsofrämjande och förebyggande arbete i verksamheten, såsom mödrahälsovård och barnhälsovård
- Samlokalisering för att erbjuda ett brett stöd utifrån behov, på en plats – såsom familjecentraler, ungdomsmottagningar, Familjens hus, Ungdomshälsa
- Strukturer för samverkan för ett samlat och tidigt stöd – såsom barnhälsoteam, Backa Barnet, Kronobarnsmodellen, Bästa platsen
- Nya arbetssätt och modeller – såsom utökade hembesöksprogram, BarnSäkert, Första linjen för psykisk ohälsa

På SKR...

- Barn och unga-perspektivet inom SKR:s nära vård-arbete i stort
- Stöd till barnhälsovården
- Interna arbetsgrupper
- Myndighetskontakter och referensgrupper
- Intressebevakning och omvärldsbevakning

På statlig nivå...

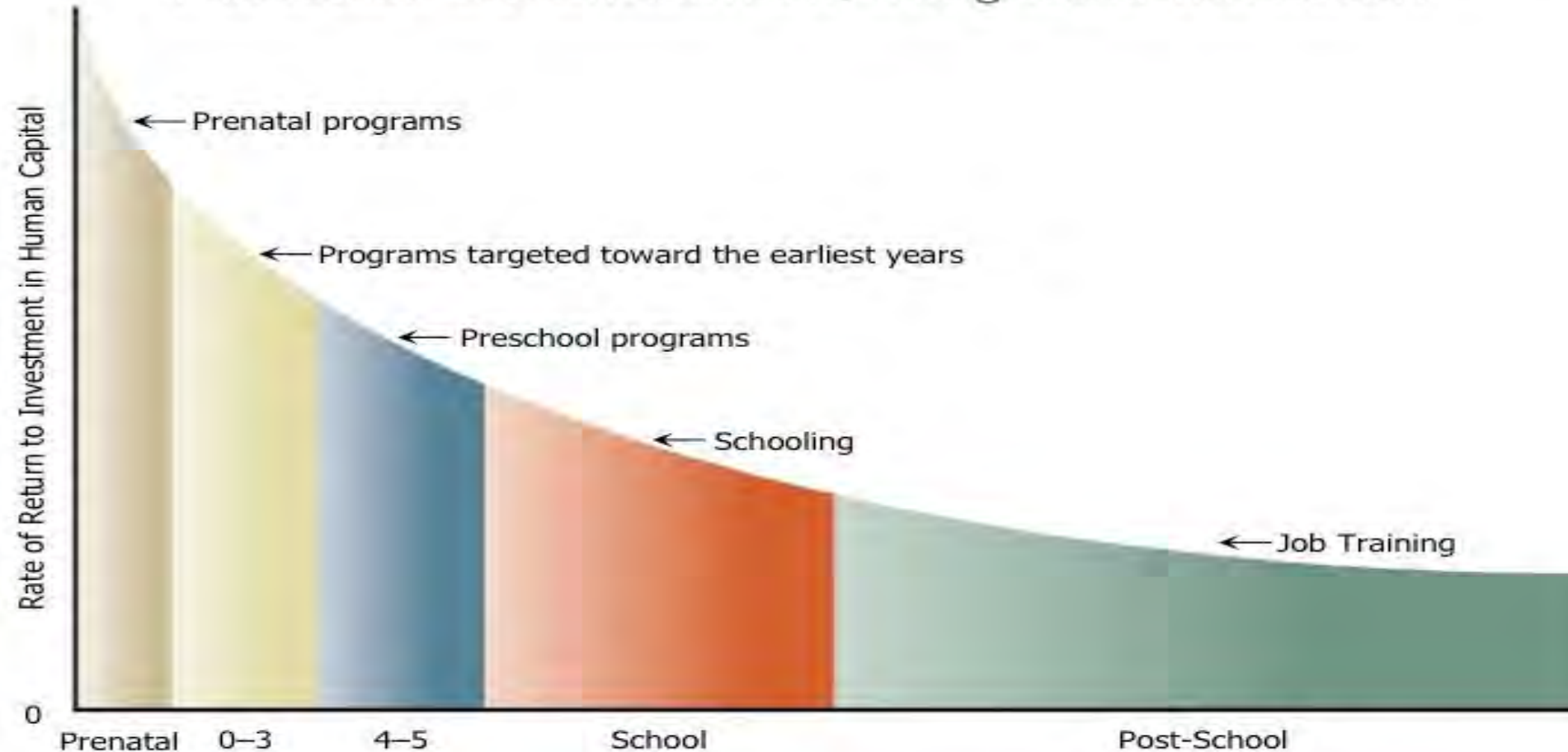
Samverkan i barnhälsovården

betydelse för vårdkvalitet och arbetsrelaterat välbefinnande

EARLY CHILDHOOD DEVELOPMENT IS A **SMART INVESTMENT**

The earlier the investment, the greater the return

Source: James Heckman, Nobel Laureate in Economics

Barnens rätt till bästa möjliga hälsa och utveckling samt barnhälsovård (0-6 år)

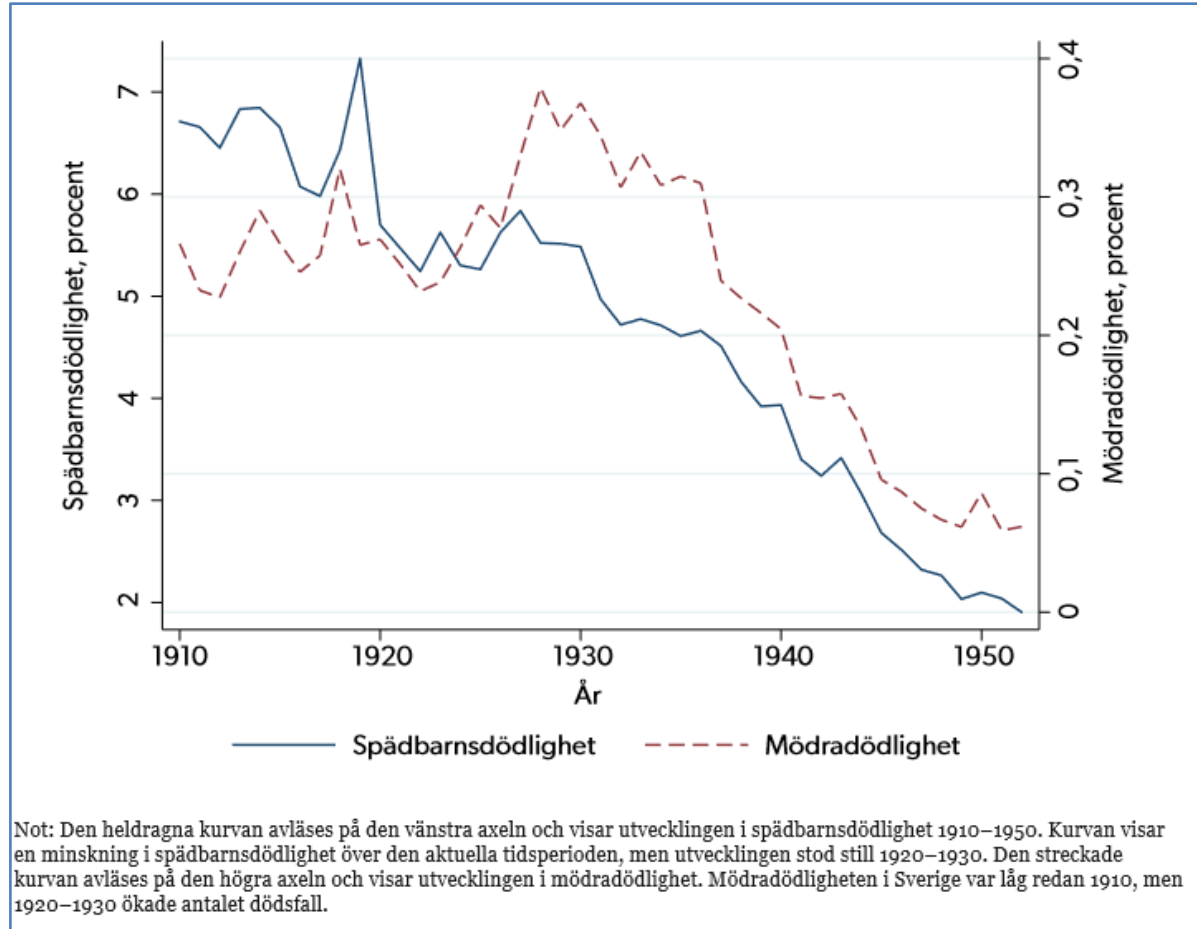
- Barnkonventionen svensk lag
- Hälso- och sjukvårdslagen
- Barnets rätt till vikt- och längdkurva

Referens: United Nations. Convention on the rights of the child. Geneva, Switzerland: OHCHR, 1989,
Hälso- och sjukvårdslagen, WHO Child Growth Standards Backgrounder 2

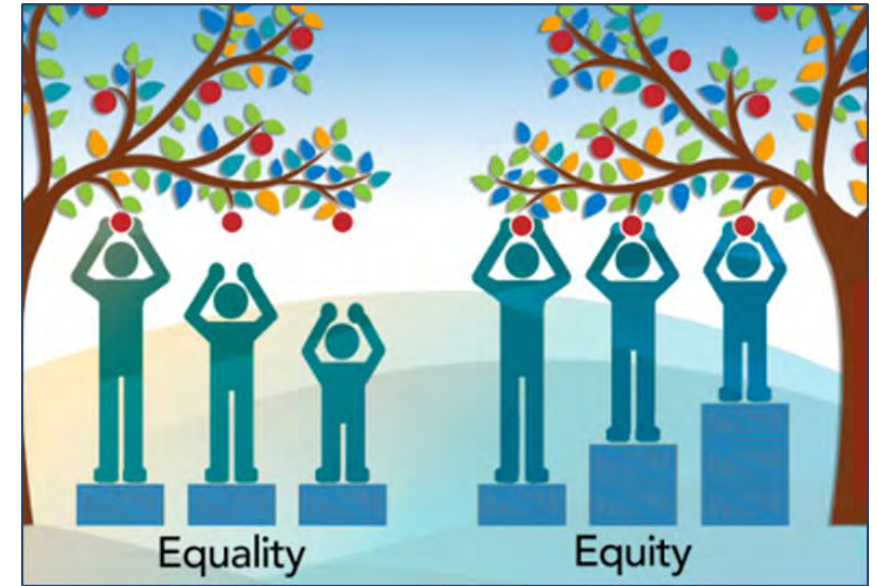
Barnhälsovårdens betydelse för välfärdssamhället

Spädbarns- och mödradödlighet i Sverige 1910-1950

Bakgrund till projektet

- Ojämlikheter
- Samverkan vid komplexa behov
- Familjecentraler har positiv inverkan
- Statliga medel (2018–2021)
- Projektmedel för kartläggning
- Samarbetsprojekt BHV Sörmland och FoUiS

Syfte och mål

Projektets syfte - bidra med kunskap till fortsatt utveckling av barnhälsovårdens verksamhet

Projektets mål - ge förståelse för vilka faktorer som är gynnsamma respektive hindrande i relation till vårdkvalitet, kvalitet i arbetet samt arbetsrelaterat välbefinnande - utifrån personalens erfarenheter och med fokus på samverkan

Frågeställning

Samband mellan organisatoriska förutsättningar för samverkan, arbetsrelaterade välbefinnande och vårdkvalitet?

Skillnader mellan familjecentraler och barnavårdscentraler?

Metod och genomförande

Delstudie 1

- Enkätstudie
- 88 respondenter (47%)
- nov-dec 2020

Delstudie 2

- Intervjustudie
- 8 informanter
- maj-juni 2021

Sammanfattande resultat från studierna

- **Goda förutsättningar** för samverkan, arbetsförhållanden och hög kvalitet
- **Samverkan** har betydelse för upplevd kvalitet i arbetet och arbetsrelaterat välbefinnande
- **Samlokalisering i familjecentraler**
 - tillgänglighet, initiering och kontinuitet i samverkan
 - samverkan med funktioner såsom psykologer och logopedier
- **Samlokalisering, personliga kontakter och ledning** är viktigt oavsett organisationsform

Praktiska rekommendationer

Fråga personalen

- Ta till vara personalen i utvecklingsarbetet

Främja och utveckla

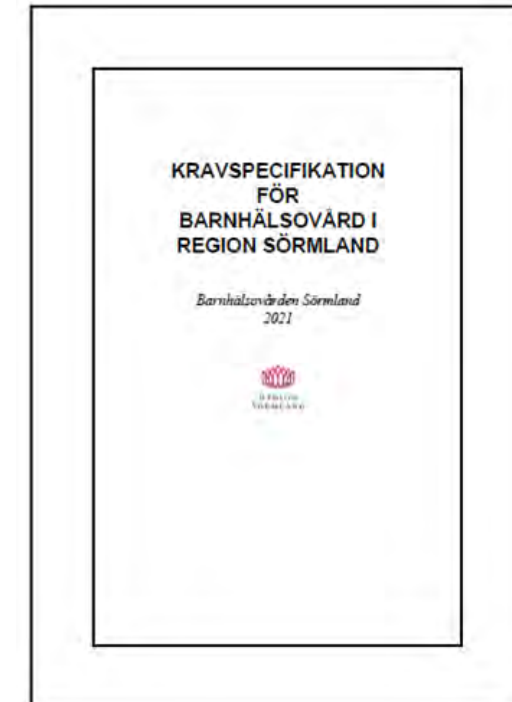
- Familjecentraler som organisationsform
- Relationsbyggande över professionsgränserna
- Kommunikation mellan verksamheter avseende överlämning och informationsutbyte

Rekommendationer

Stödja ledning och chefskap

- Prioritera samverkan
- Realisera familjecentralens fördelar
- Tillgodose organisatoriskt stöd
- Kravspecifikation

Barn- och familjeperspektiv

Samverkan i barnhälsovården

– Betydelse för vårdkvalitet och
arbetsrelaterat välbefinnande

Lina Larsson, Martin Geisler

- **Ulrika Nygren**, Barnhälsovården
Sörmland

ulrika.s.nygren@regionsormland.se

- **Ylva Tindberg**, Barnhälsovården
Sörmland

ylva.tindberg@regionsormland.se

- **Martin Geisler**, FoUiS

martin.geisler@fou.sormland.se

- **Lina Larsson**, FoUiS

lina.larsson@fou.sormland.se

HÄLSA, LÄRANDE, TRYGGHET

A woman with long brown hair, wearing a dark blue t-shirt with the number '3' and blue leggings, is jumping on a trampoline with three children. The children are also jumping and holding hands. The background is a lush green forest with tall trees and a body of water visible in the distance. The trampoline has a black safety net and green and blue vertical supports.

**Ett samarbete mellan hälso- och sjukvård, förskola/skola och socialtjänst -
att med gemensamma krafter ge bästa möjliga stöd för barn och föräldrar som under en period i livet behöver det**

VÄSTERBOTTEN

För våra gemensamma barns skull!

Hälsa, lärande och trygghet i Åsele - samarbete
mellan skola, hälso- och sjukvård och
socialtjänst - YouTube

Hälsa, Lärande, Trygghet i Västerbotten

Västerbotten 273 220 inv. 60 000 barn

HLT implementerats i alla 15 kommuner,

Totalt 50 HLT-team, ca 200 medarbetare

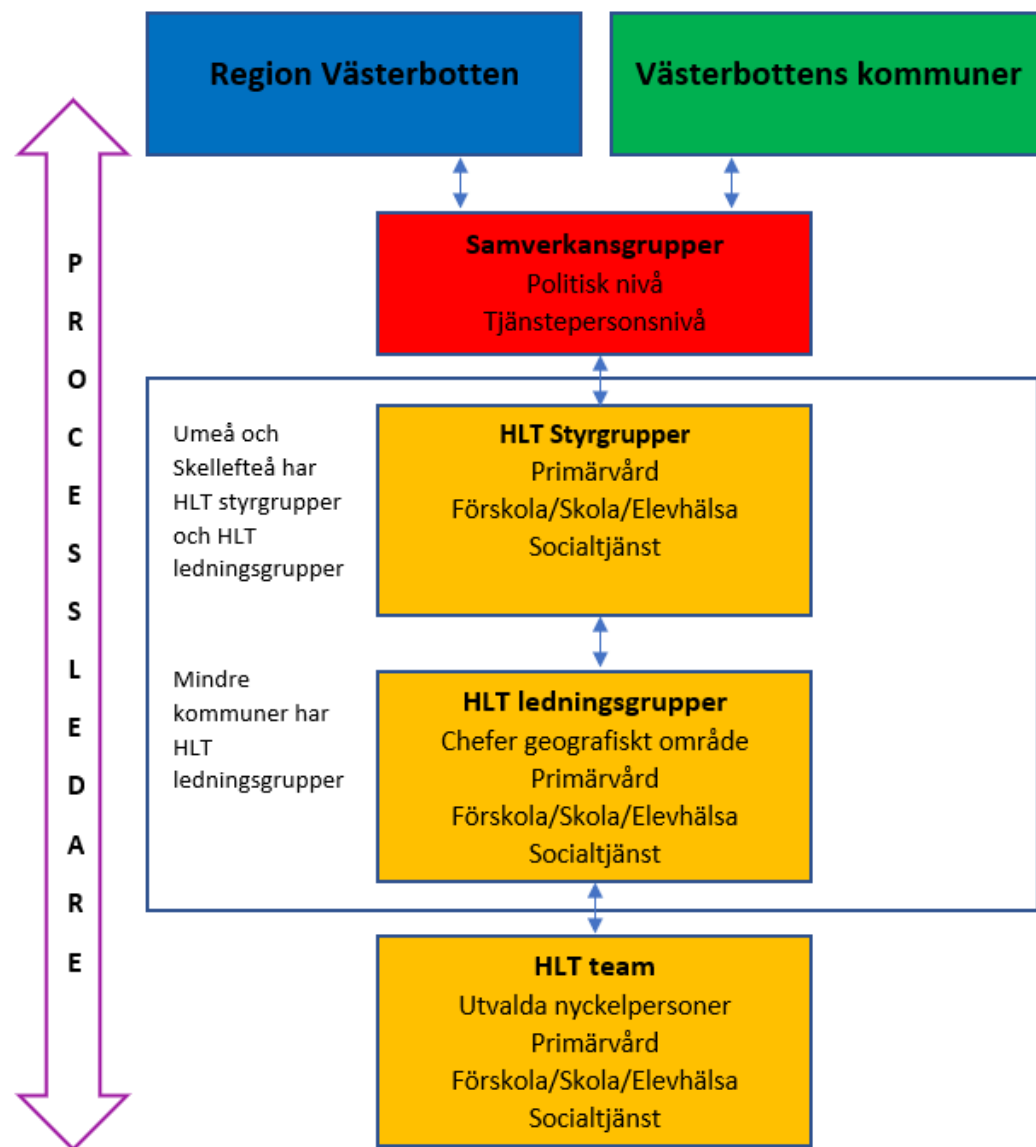
ca 700 barn/år lyfts till HLT-teamen,
varav 450 med samtycke

160 barn/år får en SiP i HLT

VÄSTERBOTTEN

Grundläggande förutsättningar

Politisk förankring:

- Genom långsiktiga politiska beslut och uppföljning.

Struktur på samverkan på tjänstemannanivå:

- Gemensamt ansvar för samverkan och tre nivåer i linjen (Styrgrupp, Ledningsgrupp, HLT team).

Team med nyckelpersoner och med mandat

- Nyckelpersoner från de olika verksamheterna utses och bildar HLT team
- Fast mötestid och plats.
- Mandat för beslut om insats på pågående möte.

Samsyn

- Gemensam målbild och kunskapsbas
- Kunskaper om varandras uppdrag.
- Respekt för varandras kompetenser

VÄSTERBOTTEN

Årshjul Ledningsgrupper HLT Umeå

December

- Underlag för terminsrapport skickas till operativa team

November

-

Oktober

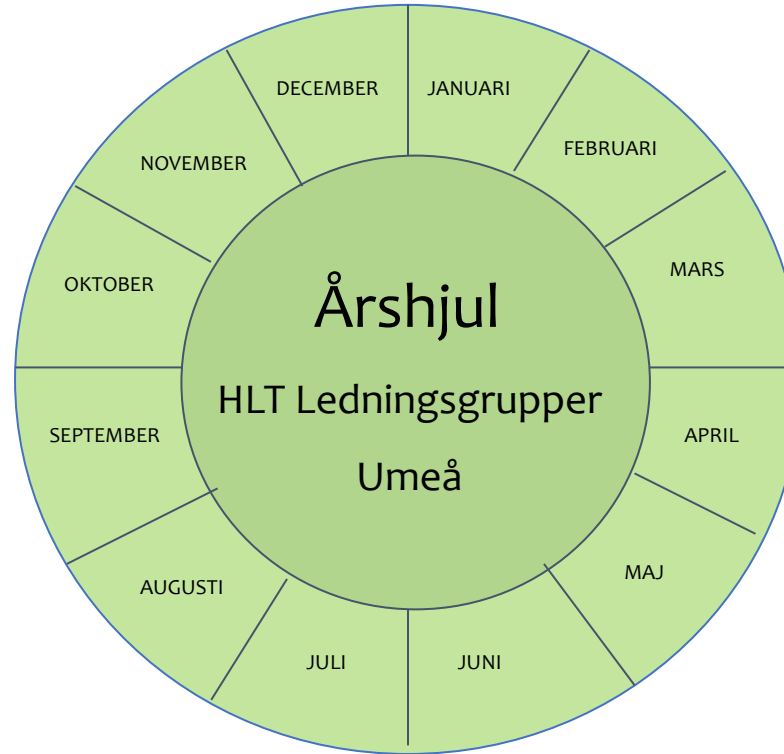
-

September

- Ledningsgruppsmöte
- Boka mötesdagar för ledningsgruppsmöte i januari och juni

Augusti

-

Januari

- Ledningsgruppsmöte
- Utse sammankallande & sekreterare
- Utse representanter som besöker HLT-team under våren.

Februari

- Representanter besöker HLT-team

Mars

- Representanter besöker HLT-team

April

- Representanter besöker HLT-team

Maj

- Representanter besöker HLT-team
- Underlag för terminsrapport skickas ut till operativa team.

Juni

- Ledningsgruppsmöte
- Boka mötesdag för september

Aktiviteter under året

- Ledningsgrupper besöker operativa team under vårterminen och lokala processledare besöker under höstterminen.
- Varje termin skickar representant från ledningsgruppen ut terminsrapport till operativa teamen att svara på innan nästkommande ledningsgrupp.
- Lokala processledare bjuds in till ledningsgruppsmöten vid behov

Övergripande Vision

Hälsa

Alla barn ska uppnå bästa möjliga hälsa och ha tillgång till hälso- och sjukvård när de behöver det.

Lärande

Alla barn och elever ska utifrån sina egna förutsättningar kunna utvecklas så långt som möjligt enligt förskolans och grundskolans mål.

Trygghet

Alla barn ska känna trygghet i hem, skola och på fritiden.

VÄSTERBOTTEN

Situationer när HLT kan vara ett stöd

Föräldrar som känner sig trötta, uppgivna, kämpat länge, kaos i familjen

Problem att klara skolan

Tecken på nedstämdhet, oro, kriser

Koncentrations-
svårigheter, svårigheter med social
interaktion mm

Ont i magen eller huvudet,
sömnpblem, trötthet, många
infektioner

Utsatts för trauma
eller är i
konfliktsituationer

Ekonomiska svårigheter

Familjer från andra
kulturer i behov av stöd

VÄSTERBOTTEN

Samverkansmål

STRUKTURERAD
SAMVERKAN

TIDIGA
INSATSER

TVÄR-
PROFESSIONELLT

DELAKTIGA
BARN OCH
FÖRÄLDRAR

SAMORDNADE
INSATSER

KONKRETA
INSATSER

VÄSTERBOTTEN

Tvärprofessionell samverkan på operativ nivå

Kärnan i HLT är
HLT-teamen

VÄSTERBOTTEN

Berättelsen om HLT

HLT står för Hälsa, Lärande och Trygghet och är ett samarbete mellan hälso- och sjukvård, förskola/skola och socialtjänst. Målet är att med gemensamma krafter snabbt ge bästa möjliga stöd för barn och familjer som under en period i livet behöver det.

Det kan till exempel handla om att det inte riktigt fungerar i förskolan eller skolan eller att det är saker som är jobbiga i familjen eller med kompisar på fritiden.

Som förälder är det lätt att känna både otillräcklighet och frustration över att ens barn inte har det bra, men faktum är att det är vanligt att familjer någon gång hamnar i den här typen av situationer.

Och ju tidigare som familjer får hjälp, desto snabbare är det möjligt att skapa en positiv förändring.

Tillsammans med familjen kommer vi fram till vilket stöd som faktiskt fungerar. HLT finns med så länge familjerna själva vill och självklart är det helt frivilligt att delta.

VÄSTERBOTTEN

Mer information om HLT hittar du här

<https://www.regionvasterbotten.se/folkhalsa/psykisk-halsa/hlt-halsa-larande-och-trygghet>

Implementeringsplan, årsuppföljning,
informationsmaterial, HLT-handbok,
samtyckesblanketter.

VÄSTERBOTTEN